

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

**ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Οικονομικών
Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης**

ΘΕΜΑ: «Ασφυκτικές πιέσεις δέχονται οι αγρότες της Μεσσηνίας από εισπρακτικές εταιρείες για παλαιά δάνεια»

Επί σειρά ετών, παραμένει άλυτο το ζήτημα των παλιών αγροτικών δανείων, με συνέπεια, πλήθος δανειοληπτών να «έχει χάσει», όχι μόνο τον ύπνο του αλλά και την περιουσία του.

Πιο συγκεκριμένα, η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, λίγα μόλις χρόνια πριν περιέλθει σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης και διατηρήσει μόνο τα μη εξυπηρετούμενα δανεία στο χαρτοφυλάκιο της, εφάρμοσε κατά κόρον, καταχρηστικούς όρους στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων. Μάλιστα δε, κατά τα έτη 2002 έως 2012, όταν και ετέθη υπό ειδική εκκαθάριση, πλήθος δικαστικών αποφάσεων, αλλά και Πράξεις του Διοικητού της Τράπεζα της Ελλάδος, είχαν αποφανθεί για την ακυρότητα των όρων που προέβλεπαν το δικαίωμα μονομερούς αναπροσαρμογής του επιτοκίου με αδιαφανή κριτήρια, όπως «οι συνθήκες της αγοράς» ή «το κόστος του χρήματος», και ήδη τα πιστωτικά ιδρύματα είχαν αρχίσει να εξαρτούν άμεσα την εν λόγω αναπροσαρμογή από διαφανή κριτήρια, όπως το παρεμβατικό επιτόκιο της ΕΚΤ ή το Euribor. Η ίδια πρακτική παρατηρείται και στις συμβάσεις δανείων που κατήρτιζε η ΑΤΕ. Εν συνεχεία όμως, σημειώθηκαν περιπτώσεις δανείων (ακόμα και εν έτη 2010) που ενώ είχαν καταρτιστεί ως συμβάσεις με κυμαινόμενο επιτόκιο, η αναπροσαρμογή του οποίου (δανείου) εξαρτιόταν αυστηρά από τον δείκτη λ.χ. Euribor, η ΑΤΕ κάλεσε τους δανειολήπτες να υπογράψουν πρόσθετες πράξεις, με τις οποίες τροποποιούνταν ο όρος μονομερούς αναπροσαρμογής του κυμαινόμενου επιτοκίου, θέτοντας αδιαφανή πλέον κριτήρια και αποκτώντας ουσιαστικά την δυνατότητα επιβολής επιτοκίων κατά το δοκούν.

Κατά αυτό τον τρόπο, η εν λόγω τράπεζα, είχε την ευχέρεια επιβολής ιδιαιτέρως αυξημένων επιτοκίων, σε μια προσπάθεια, όπως είναι προφανές, μεγιστοποίησης των εσόδων της, λίγους μήνες πριν την θέση της σε ειδική εκκαθάριση. Έτι περαιτέρω, αν σκεφτεί κανείς, ότι σε περίπτωση υπερημερίας του δανειολήπτη, στο συμβατικό επιτόκιο προστίθεται το επιτόκιο υπερημερίας 2,5% (το οποίο είναι το μέγιστο που μπορεί να εφαρμόσει το πιστωτικό ίδρυμα και αυτό που στην πράξη πάντα εφαρμόζει - ΠΔ/ΤΕ 2393/1996), είναι καταφανές, ότι η οφειλή δύναται να αγγίξει σε σύντομο χρονικό διάστημα, υπέρογκα μεγέθη.

Με την απόφαση 221/2/17.3.2017 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων («ΕΠΑΘ») της Τράπεζας της Ελλάδος ορίστηκε πλέον, ρητώς, ότι τα υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, συνεπώς και η ΑΤΕ ΥΕΕ, εφαρμόζουν τον Κώδικα Δεοντολογίας του Νόμου 4224/2013.

Η εν λόγω πρόβλεψη, είναι ιδιαιτέρως σημαντική γιατί για μεγάλο χρονικό διάστημα, το σύνολο, σχεδόν, των δανειοληπτών, βρίσκονταν σε αντιπαράθεση με την ΑΤΕ ΥΕΕ ως προς την εφαρμογή ή μη του Κώδικα.

Ειδικότερα, η ΑΤΕ ΥΕΕ ισχυριζόταν ότι δεν εφαρμοζόταν ο Κώδικας ως προς τα δικά της δάνεια, ενώ η Τράπεζα της Ελλάδος από το καλοκαίρι του 2016, υποστήριζε, ότι επίκειται η έκδοση αποφάσεως για την ρητή ένταξη των δανείων των πιστωτικών ιδρυμάτων υπό εκκαθάριση στον Κώδικα Δεοντολογίας. Η σχετική πρόβλεψη, αναφέρεται πλέον ρητά στην ΕΠΑΘ 221/17.3.2017, σύμφωνα με την οποία: «Ο ειδικός εκκαθαριστής καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να συνεργαστεί με τον οφειλέτη και τους εγγυητές με καλή πίστη και με χρήση του Κώδικα Δεοντολογίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση ΕΠΑΘ 221/2/17.3.2017». Σταθμό όμως, στο μείζον θέμα των αγροτικών δανείων της πρώην ΑΤΕ, αποτέλεσε το Πρωτοδικείο Χαλκίδας, το οποίο με απόφασή του, δημιούργησε «δεδικασμένο» και άνοιξε το δρόμο της δικαίωσης σε σωρεία αγροτών, καταργώντας την πάγια τακτική της ΑΤΕ στις δίκες επί αγωγών αγροτών, ότι δήθεν, επειδή έχει τεθεί από το 2012 σε εκκαθάριση, οι αγωγές εναντίον της ήταν απαράδεκτες, άποψη την οποία ακολουθούσαν κατά κόρον τα δικαστήρια.

Εν συνεχεία, ο Άρειος Πάγος, με την υπ' αριθ. 348/2020 απόφαση του Α1 Πολιτικού Τμήματος, ανάβει «πράσινο φως» για κούρεμα των χρεών καθώς και την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν ανάμεσα στην τελούσα υπό ειδική εκκαθάριση Αγροτική Τράπεζα και στους αγρότες-δανειολήπτες, στους οποίους δίνει το δικαίωμα να αμφισβητήσουν τον υπολογισμό της οφειλής τους, σύμφωνα με το Ν.3259/2004 «περί πανωτοκίων», στον οποίο μονομερώς προέβαινε η τράπεζα.

Μάλιστα, την υπόθεση, παρέπεμψε το Α τμήμα του ΑΠ στην πλήρη Ολομέλεια «ως μείζονος σπουδαιότητας» για να λυθούν νομικά ζητήματα «γενικότερου ενδιαφέροντος» που έχουν συνέπειες σε ευρύτερο κύκλο προσώπων. Πρέπει δε να σημειωθεί, ότι μια πρώτη ανάσα για να αντιμετωπιστεί το ευρύτερο κοινωνικό πρόβλημα που προκάλεσαν σε προηγούμενες δεκαετίες οι αλόγιστοι ανατοκισμοί (πανωτόκια) σε τραπεζικά δάνεια, όταν καθυστερούσε, έστω και για λίγο, η αποπληρωμή των δόσεων, αποτέλεσαν οι νόμοι 2789/2000 και 2912/2001, περιορίζοντας το ύψος των οφειλών (ανάλογα με το χρόνο λήψης του δανείου), ενώ ο νόμος 3259/2004 όρισε για τα δάνεια που είχαν συνομολογηθεί προ της ισχύος του ή συνάπτονταν με τράπεζες, τότε η συνολική οφειλή δεν μπορούσε να ξεπερνά το τριπλάσιο του κεφαλαίου της, ενώ για τους αγρότες προβλεπόταν ακόμη ευνοϊκότερα, ότι δεν επιτρεπόταν να υπερβεί το διπλάσιο.

Το τελευταίο χρονικό διάστημα έρχονται να προστεθούν και εισπρακτικές εταιρείες και ορισμένα αθηναϊκά «δικηγορικά γραφεία», τα οποία καλούν τηλεφωνικά και πιέζουν αφόρητα, ή στέλνουν επιστολές σε αγρότες της Μεσοσηνίας και όχι μόνο για παλιές περιπτώσεις δανείων που είχαν λάβει από την πρώην Αγροτική Τράπεζα (ΑΤΕ), στους οποίους δίνουν πολύ σκληρά χρονοδιαγράμματα αποπληρωμής.

Οι περισσότερες περιπτώσεις αφορούν καλλιεργητικά δάνεια, που είχαν περιέλθει στο “κόκκινο” πριν από το κλείσιμο της ΑΤΕ και το πέρασμα της στην Τράπεζα Πειραιώς το 2012.

Οι αγρότες ισχυρίζονται κατηγορηματικά ότι σχετικά με τα συγκεκριμένα δάνεια, η πλειοψηφία (των αγροτών), έχει αποπληρώσει το αρχικό κεφάλαιο και τους συμβατικούς τόκους με τους οποίους τα δανείστηκαν, σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις διπλά και τριπλά, ωστόσο το χρέος, λόγω των υψηλών επιτοκίων και κυρίως των πανωτοκίων, αντί να μειωθεί, πολλαπλασιάστηκε όλα αυτά τα χρόνια.

Όλα αυτά συμβαίνουν τη στιγμή που οι τιμές των αγροτικών προϊόντων διαμορφώνονται όλο και χαμηλότερα, ενώ το κόστος παραγωγής αυξάνεται. Οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης, αλλά και της πανδημίας του κορωνοϊού οξύνουν ακόμα περισσότερο τη δυσχερή θέση στην οποία έχουν περιέλθει οι αγρότες με αδιάθετα τα προϊόντα, ή τη διάθεση των προϊόντων τους σε πολύ χαμηλή τιμή, που σε συνδυασμό με τη φορολογία δημιουργούν ασφυκτική πίεση στον αγροτικό κλάδο.

Με δεδομένη και αναμφίβολη την τεράστια οικονομική και κοινωνική σημασία του αγροτικού τομέα αλλά και του κρίσιμου ρόλου του στην οικονομία της χώρας, όπως επίσης και την συμβολή του στην απασχόληση και διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, καθώς επίσης και του γεγονότος ότι τα «χρέη» τα οποία ζητούν τώρα οι τράπεζες από τους αγρότες, προέρχονται κυρίως από παράνομα παλαιά πανωτόκια, στα οποία επιμένουν φορτικά και παράνομα οι τράπεζες, παρά τις όποιες νομοθετικές ρυθμίσεις έγιναν στο πρόσφατο παρελθόν μετά από σκληρούς αγώνες των αγροτών και γενικότερα των δανειοληπτών και των εκπροσώπων τους για το θέμα αυτό.

Κατόπιν αυτών ερωτάσθε κ.κ Υπουργοί:

1. Πώς σκοπεύετε να αντιμετωπίσετε τα «κόκκινα δάνεια» των αγροτών, ώστε να πάρουν ανάσα στη δύσκολη συγκυρία της πανδημίας και της οικονομικής κρίσης;
2. Θα δεσμευτεί η κυβέρνηση ώστε να μη γίνει καμία κατάσχεση και κανένας πλειστηριασμός μέσα στην πανδημία, τόσο στη γη τους και τις καλλιέργειές τους, όσο και σε πρώτη κατοικία τους;
3. Θα σταματήσουν επιτέλους οι αφόρητες ενοχλήσεις από τις εισπρακτικές εταιρείες και τα funds για «ανύπαρκτα» χρέη;
4. Θα προχωρήσει η Κυβέρνηση με γενναίες ρυθμίσεις ώστε να διαγραφούν ή έστω να μειωθούν στο ελάχιστο τα πανωτόκια σε παλαιά δάνεια αγροτών από την ΑΤΕ;
5. Πρόκειται να εφαρμοστούν οι δικαστικές αποφάσεις που επιλύουν το ζήτημα αμετάκλητα και βάζουν τέλος στη μακροχρόνια ταλαιπωρία πλήθους αγροτών;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Κωνσταντίνα (Νάντια) Γιαννακοπούλου